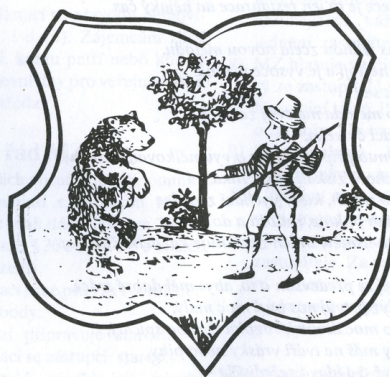

*Maštivědně muzeum
512 11 Vysoké nad Jiz.*

Zpravodaj MěÚ Vysoké nad Jizerou - VĚTRNÍK č. 4/1996, vedoucí redaktorka Ludmila Hnyková, náklad 400 ks, cena 4,- Kč. Příspěvky zasílejte do každého posledního dne v měsíci na MěÚ Vysoké nad Jizerou PSČ 512 11.
Vytiskla tiskárna Glos Semily s.r.o., tel./fax: (0431) 2644, v roce 1996

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ
MĚSTSKÉHO ÚRADU
VE VYSOKÉM NAD JIZEROU

DUBEN 1996

P. Bosmans :

Tak budeš krásnější

*Je spousta lidí, kteří vydávají hodně peněz
na svou krásu. Z touhy těchto lidí, být přitažlivý,
žije celé jedno velké průmyslové odvětví.
Dnes se putuje do salonů krásy.
Zde se všemi dostupnými prostředky docílí
vysoký lesk lidské tváře - jako fasády.
Je to drahé umění,
a přece je to jen restaurace na nějaký čas.*

*Zkus jednou zcela novou metodu.
Nic nestojí a je vysoce účinná:
smát se !*

*Tato metoda má svůj začátek
v srdci člověka.*

*V tomto případě nejde o vyumělkovaný úsměv,
abychom získali zákazníka.
Jde o smích, který vychází ze srdce
plného pokoje, radosti a dobroty.
Tento úsměv, smích zkrášluje každého člověka.*

*Starej se především o to, abys měl dobré srdce.
I když je tvůj nos buď moc malý,
nebo moc dlouhý, rozplácly nebo špičatý,
i kdy máš na tváři vrásky nebo pihy,
i když tvá hlava zešedivěla -
smíchem se tvůj obličej rozzáří.
Tak i ty se staneš pro každého
krásným a přitažlivým!*

ZPRÁVY z městského úřadu

Správce pozemků

Velká část 11. zasedání MZ byla věnována prodeji a pronájmu pozemků. Pokud potřebujete jakékoliv informace, obraťte se na pana ing. Jiřího Bartoše. Je novým zaměstnancem MěÚ, 37 let, ženatý, 2 děti, bytem Vysoké. Pracuje od 1. 4. v kanceláři v 1. patře MěÚ jako správce pozemků. Provádí veškeré kupní a prodejní smlouvy, týkající se převodu nemovitostí (např. i darů). Zájemcům zjistí čísla parcel, komu patří nebo kdo je užívá. Pracovní dny pro veřejnost jsou pondělí a středa.

Jednací řád MZ

Mnoho našich občanů má připomínky nebo nesouhlasí s jednacím řádem MZ. Ten je však dán zákonem 367/90 Sb., § 36 ods., § 36 a odst. 1-5 o obcích (obecní zřízení).

Pro informaci jsme pro vás vybrali nejdůležitější body:

- 1) Zasedání připravuje starosta ve spolupráci se zástupci starosty.
- 2) Zastupitelé předkládají návrhy a písemné materiály.
- 3) Jednání MZ se řídí dle § 38 - 43 zák. 367/90 Sb.
- 4) Na návrh zastupitele, v případě všeobecně známé projednávané problematiky, může zastupitelstvo

hlasováním rozhodnout o zapojení přítomných občanů do rozpravy.

- 5) Diskusní příspěvek zastupitele byl odhlasován MZ na délku 3 minut. V případě zapojení ostatních občanů do rozpravy mohou tito vystoupit k projednávání problematice pouze jednou a jejich diskusní příspěvek může trvat maximálně 3 minuty.
- 6) O průběhu jednání se pořizuje zápis podle daného zákona.
- 7) Za nerušený průběh jednání je odpovědný předsedající. Na jeho návrh může zastupitelstvo hlasováním rozhodnout o vykázaní osob, narušujících vážným způsobem jednání zastupitelstva.
- 8) MZ hlasuje veřejně, pokud některý ze zastupitelů nepodá návrh na hlasování tajné. Pak rozhodne MZ o způsobu hlasování.
- 9) Zastupitelstvo hlasuje nejprve o posledním podaném protinávruhu
- 10) Usnesení musí odpovídat jednotlivým projednávaným bodům, musí obsahovat konkrétní odpovědnost zastupitele. Za zabezpečení splnění usnesení zodpovídá tajemník a kontrolu provádí starosta se svými zástupci.

Bytová otázka

Uvolněný byt v čísle 28 byl přidělen paní Boženě Středové, vedoucí nákupního střediska potravin. O osudu dalších dvou uvolněných bytů v tomto objektu budeme čtenáře informovat v příštím čísle.

Úklid města

MěÚ žádá všechny občany města o výpomoc při jarním úklidu kolem vlastních objektů. Starší občané mohou požádat zaměstnance MěÚ na telefonu 593103 o likvidaci větších kusů odpadů (např. vany, ledničky atd.) anebo ekologicky spalného materiálu (např. stará prkna, skříně atd.)

Poděkování

TJ ve Vysokém nad Jizerou skončila začátkem dubna úspěšně sezónu lyžařského vleku Šachty. Výbor TJ děkuje všem zaměstnancům, kteří se podíleli na provozu lyžařského vleku a údržbě lyžařských tratí. Zároveň děkuje všem návštěvníkům za jejich přízeň.

Anketa

zaměstnanců nákupního střediska Jednoty ve Vysokém nad Jizerou skončila s následujícími výsledky:

odvedeno 53 listků.

1) Jak jste spokojeni se současným stavem prodejny?

Ano:	Ne:	Nevyjadřili se:
29	2	22

Zatím bez komentáře.

2) Je prodejní doba vyhovující?

Ano:	Ne:	Nevyjadřili se:
18	31	4

Pro mne překvapující výsledek. Předpokládala jsem 100% nespokojenost. V současné době jsme prodloužili prodej do 17. hod., i když to

bude s problémy, protože stále polovina personálu dojíždí a situaci kolem dopravy všichni znají.

3) Co v provozovně postrádáte?

Celozrné pečivo, ochotnější personál, větší výběr jogurtů, čistý vzduch bez kouře. (Některé připomínky reálné. Postaráme se o nápravu).

4) Co soudíte o personálu?

Ano:	Ne:	Nevyjadřili se:
33	13	7

Tohle já mohu těžko soudit. S kolektivem jsme všechny připomínky probrali, budeme se snažit o nápravu, i když je to někdy sporné a těžké. 5) Další připomínky a náměty pro zlepšení úrovně prodeje?

Vesměs se týká prodejní doby, personálu (třeba výměna), jazykových znalostí personálu (posílají nás na zkoušku do NSR), a podobně.

Bez komentáře.

Na závěr bych chtěla za celý kolektiv poděkovat všem těm zákazníkům, kteří jsou spokojeni. Našli se i tací, kteří chtějí vyměnit celý personál. Těm vzkazuji: tato anketa nebyla proto, abychom chtěli slyšet jen chválu. Jsem vděčná i těm, kteří měli připomínky. Některé byly dost tvrdé, některé nesmyslné i nechtuté. Všem se nedá vyhovět, ale pokusíme se zjednat nápravu.

*Božena Středová,
ved. nákup. střed.*

Poznámka redakce:

V příštích číslech uveřejníme nejzajímavější odpovědi v plném znění.

PENSION PRO DŮCHODCE

II. část

Starosta města p. J. Matura slíbil v minulém čísle Větrníku, že nám sdělí další podmínky pro přijetí do tohoto pensionu.

Město Vysoké nad Jizerou bude obsazovat pension pro důchodce ve III. čtvrtletí 1996. MěÚ vyzývá všechny případné zájemce - důchodce o ubytování v tomto objektu, aby se přihlásili o bližší informace na MěÚ, kde dostanou oficiální přihlášku.

Úhrada za jeden měsíc (bez vytápění a teplé vody) pro dvougaronku (pro manželské páry) je 430,- Kč.

Úhrada za jeden měsíc pro jednotlivce je 300,- Kč.

Úhrada je splatná do každého 15. v měsíci.

V nájemném jsou obsaženy tyto služby:

za úklid, vytápění a osvětlení s polních prostor, odvoz odpadků, za společnou televizní a rozhlasovou anténu a za vybavení kuchyň.

koutu (linka, sporák, skříně).

Další služby na požádání

1) úklid v bytové jednotce 10,- Kč

2) nákup 5,- Kč

3) donáška oběda 2,- Kč

4) doprovod k lékaři v městě 5,- Kč

doprovod k lékaři mimo 10,- Kč

MěÚ žádá zájemce, aby podali přihlášku do 15. května 1996.

Red.

Výstavba dalších bytových jednotek

MěÚ podal v dané lhůtě na OÚ žádost o zapojení Vysokého do nové bytové výstavby za účasti státu. Výše účasti státního rozpočtu při výstavbě nájemního bydlení zůstává i pro rok 1996 ve stejné výši - t.j. 320.000,- Kč na jednu bytovou jednotku, stejně jako zůstává stejná výše státní podpory při výstavbě technické infrastruktury - t.j. 50.000,- Kč na jednu budoucí bytovou jednotku.

Dům by stál v blízkosti pensionu pro důchodce, měl 6 bytových jednotek cca 61 metr.čtver. 2+1 se standardním vybavením. Dvoupodlažní objekt, částečně podsklepený, s mansardovou střechou. V suterénu umístění sklepů, sušárny, místnost pro kola, kočárky atd. Vytápění objektu a příprava teplé užitkové vody bude provedena el. přímotopnými tělesy a průtokovými ohříváči. Inženýrské sítě jsou v blízkosti (do 60 m) navrhovaného objektu (voda, kanalizace, el. energie).

Zájemci o tuto výstavbu se mohou přihlásit na MěÚ, kde jim budou podány bližší informace.

Doprava

Další změny v jízdním řádu.

Od 1. 6. - 30. 9. (t.j. do konce působnosti jízdního řádu) **bude jezdit v neděli další autobus:**

Vysoké - 12.40 do Jilemnice
Jilemnice - 14.30 do Vysokého
15.05 pokračuje do Jablonce nad Nis.

Ranní autobusy do Jilemnice:

Vysoké - 5.40 do Jilemnice
Jilemnice 6.20 do Vysokého
Vysoké - 7.05 do Jilemnice
Jilemnice - 10.25 do Vysokého

ZDRAVOTNICTVÍ

Masarykova městská nemocnice
v Jilemnici má nové číslo telefonu:

541524

Tato nemocnice zahájila provoz v roce 1934. V současné době poskytuje péči na 267 lůžkách. Ročně je v nemocnici hospitalizováno kolem 6.000 pacientů.

Interní oddělení

prim. MUDr. M. Schmoranz tel. linka 297

Chirurgické oddělení

prim. MUDr. P. Sladký tel. linka 205

Gynekologicko-porodnické oddělení

prim. MUDr. R. Tišer tel. linka 210

Dětské oddělení a novorozenecký box

prim. MUDr. P. Burket tel. linka 347

Centrální radiodiagnostické oddělení

prim. MUDr. V. Kučera tel. linka 279

Oddělení nukleární medicíny

prim. MUDr. Grosmann tel. linka 367

Rehabilitační oddělení

prim. MUDr. I. Jarešová tel. linka 443

Rychlá zdravotnická pomoc

MUDr. J. Edlman - přímý telefon 155

Lékařská služba první pomoci

(všední den 17.00 - 7.00
SO-NE, svátek - nepřetržitá služba - přímý tel. 2121

Soukromá oční ambulance

MUDr. J. Hladíková tel. linka 442

Okénko městské policie

Během uplynulých dvou měsíců bylo řešeno několik přestupků jak proti bezpečnosti a plynulosti v dopravě, tak i přestupků proti majetku, které jsou v naší kompetenci a které nám přísluší řešit. V dopravě se jedná o tolik diskutovanou zónu zákazu stání, kterou řidiči stále nerespektují a nám tak stále přidělávají práci a sobě starosti, kde vzít na pokuty. Drobné krádeže se rozšířily hlavně v nákupním středisku, ale pod vedením nové paní vedoucí se daří prodávákům tyto nenechavce přistihnout.

Je již po sezóně a tím i po největším náporu jak turistů, tak i různých rozkradačů, proto by mělo těchto krádeží a výtržností ubývat. O to se budeme i nadále starat při pochůzkách jak ve dne, tak i v noci, a to nejen ve Vysokém nad Jizerou, ale i v ostatních obcích ve správě města.

Ty přestupky, které nebudou řešeny námi ať už z jakéhokoli důvodu, bude řešit i nadále komise veřejného pořádku městského úřadu nebo dopravní inspektorát Policie ČR. Tyto instituce ovšem vyhledáváme až po vyčerpání všech vlastních možností co nejméně.

Také jsme pomáhali při šetření trestných činů krádeží osobních automobilů, lyží i při vloupání do rekreačních objektů a rodinných domů.

Karel Peterka

Přestupková komise

Přestupková komise je orgánem, který vykonává přenesenou působnost na rozdíl od ostatních komisí. Přestupková komise nepůsobí pouze na katastru města Vysokého, ale do jejího obvodu spadají ještě Roprachtice.

V roce 1995 komise projednala 11 přestupků. Za ně bylo složeno na pokutách a nákladech řízení 2000 Kč.

1 případ - Přestupek proti veřejnému pořádku

1 případ - Přestupek proti občanskému soužití

7 případů - Přestupek proti majetku

2 případy - postoupeno jinam

Od 1. 6. 1995 byl novelou přestupkového zákona zrušen institut objasnování přestupků a dosti velká agenda, kterou vyřizovala Policie ČR, spadla na městský úřad. I když Policie ČR určité úkony i po tomto datu provádí, přibýlo práce zejména městské policii, bez jejíž součinnosti si nelze fungování komise představit.

Od 1. 12. 1995 nabyla účinnosti další novela přestupkového zákona. Od tohoto data lze trestat pokutou až 30.000 Kč toho, kdo poruší obecně závaznou vyhlášku města nebo poruší jiný právní předpis a ztíží tím činnost správního orgánu.

Až s touto částkou tedy může počítat ten, kdo nechá svého hodného či zlého psa pobíhat po veřejném prostranství, a pes někoho pokouše.

Přestupková komise upozorňuje, že: odmítnutí podat vysvětlení stran přestupku je „honorováno“ pořádkovou pokutou do 1000 Kč.

Obsílky do komise je nutno s výjimkou doložené pracovní neschopnosti respektovat pod pořádkovou pokutou do 200 Kč.

Pokud se někdo před komisí nedostaví bez řádné omluvy, lze ho předvést orgánem městské policie nebo Policie ČR.

Přestupky, urážky na cti a dále přestupky proti občanskému soužití a proti majetku spáchané mezi osobami blízkými (v rodině) se projednávají na návrh.

Návrh je nutno podat do 3 měsíců od doby, kdy se dotýčný o přestupku dozví nebo zjistí, že věc nebude řešena v trestním řízení. V případě, že se přestupek neprokáže, hradí náklady řízení navrhovatel (osoba postižená).

Nebudete-li chtít podávat návrh, neobtěžujte policii sepsáním protokolu. Narušujete tím práci komise.

Alfréd Adametz

ŠKOLNÍ OKÉNKO

UČITELSKÉ OSOBNOSTI

*Poslední vzpomínka
na pana učitele Josefa Zajíčka,
vzpomínka vnučky
Jasněny Kohoutové, dcery
spisovatele Zd. Róna*

S Dr. Václavem Lukášem jsme byli redakcí Větrníku požádáni, abychom napsali své vzpomínky na p. učitele

Josefa Zajíčka, mého dědečka z matčiny strany a Václavova učitele a přítele. Jsme už nejstarší generace, která ještě Josefa Zajíčka pamatuje a Dr. Lukáš už je jedním z mála Vysočáků, ne-li jediným, kdo zažil jeho výchovné působení na vysoké škole jako žák. Proto jeho vzpomínky mají tak živý ráz i cenou dokumentární hodnotu. Zachycují p. učitele Zajíčka s jeho charakteristickými úslovími, s typickými gesty, se vši láskyplnou přísností a náročností na žáky, ale i na sebe. Podávají portrét venkovského učitele, jehož počátky učitelského působení jsou formovány ještě obrozeneckými ideály 19. stol., kdy učitel, zvláště v menších obcích, dával dětem základní vybavení pro život, vštepoval jim nejen vědomosti a dovednosti, ale utvářel i jejich charakter. Učitel pojímal svoji práci jako poslání a veřejností byl přijímán jako autorita.

I v 20. stol., zejména za 1. republiky, vnášeli nejlepší učitelé do školy masarykovský duch. P. učitel Zajíček byl přesvědčeným vyznavačem TGM do nejosobnějších důsledků. Tak ho pamatuji i já ve svém uvědoměném již věku na jeho dalším působení jako ředitele měšťanské školy v Nymburce. Zнала jsem ho ovšem jako vnučka v soukromém prostředí nymburského domova a částečně i v jeho veřejných nehonorených

funkcích. Již ve Vysokém působil jako varhaník a sbormistr pěveckého sdružení Vlastimila v zdejších kostele sv. Kateřiny a v této práci pokračoval i v Nymburce a o prázdninách, které trávil pravidelně ve Vysokém, i zde v československém kostele. Dodnes vzpomínám na Bachovy fugy, kterými uměl rozeznět chrámový prostor, i na jeho skvělé improvizace, jimiž slavnostně ukončoval bohoslužbu a zanechával ve věřících povznášející pocit. Rád si harmonizoval i národní písně, které jsem za jeho doprovodu zpívala. Škoda, že ve své skromnosti svoje improvizace nezaznamenával. Dozněly a vyvanuly do zapomnutí.

O jeho vysoké činnosti v různých funkcích píše Dr. Lukáš.

Já pamatuji, že i v Nymburce jako důchodce zastával různé dobrovolné neplacené práce pro obec i československou církev.

Zemřel na sklonku 1. republiky, o jejíž osudy v tušené nastávající katastrofě se tak strchoval již při prvních varovných příznacích fašistického nebezpečí.

Před léty jsem potkala na vysokém hřbitově u jeho hrobu starého bělovlasého pána. Přišel si sem zavzpomínat na svého učitele. Z časové dálky se mi ve slovech a gestech toho starého pána vrátila živá podoba mého milovaného dědečka.

ZŠ

Proměny občanské výchovy

Stává se mi to často. S někým se bavím, povídáme si o škole, o výuce a tu přijde řeč na občanskou výchovu. Jen zřídka kdy nezačne známý vrtět hlavou a ptát se: „To se stále ještě učí? Ona se občanka nezrušila? Vždyť to byla samá ideologie.“ Snad se nemýlím, když se domnívám, že podobné otázky někdy napadají nezasvěcenou rodičovskou veřejnost. Jak je to tedy s aktuální podobou občanské výchovy?

Snad žádný předmět neprošel po roce 1989 tak rozsáhlou proměnou. Byla zrušena témata, osnovy, učebnice a trvalo značnou dobu, více jak dva roky, než se zformoval nový učební program. Na základě současných osnov pro základní školy, jejichž autorem je mimochodem bývalý ministr školství Petr Pítha, lze vyložit následovně. Občanská výchova je základ z vybraných společenských věd pro všechny žáky a zároveň jakousi přípravkou pro důkladnější studium disciplín vrcholících ve své specializaci a hloubce na středních, častěji však vyšších školách.

Své místo v učivu má filozofie, když si s žáky pokládáme otázky: Co je podstatou světa? Je svět poznatelný? Co je lidským smyslem? Zastoupena je sociologie, která si všímá vztahů ve společnosti, mezi jedinci, vzniku přátelství, lásky, manželství a rodiny.

S těmito tématy úzce souvisí i oblast práva. Dost prostoru je věnováno ekologii, vazbě lidí a životního prostředí a výstražnému upozornění nad zločinným počínáním a chápáním člověka jako pána přírody. Poznatky z psychologie se zase uplatňují v okruzích duševního vývoje člověka.

Vzpomenout bychom dále mohli zastoupení jistého procenta politologie, ekonomie, státovědy, kultury a všudypřítomné etiky.

Kromě předání informací z výše uvedených disciplín kladou si hodiny občanské výchovy ještě další dva podstatné cíle. Žáci by si měli zvolna osvojovat orientaci ve společenském dění, od regionálního až po mezinárodní, a to napříč všemi společenskými oblastmi. K tomu také slouží pravidelné burzy žákovských aktualit na počátku hodin. Za druhé, předmět nabízí jedinečnou možnost pro širší diskuse na ožehavá témata. V rámci nich jsou žáci stavěni před problém a nuceni k němu zaujmout vlastní stanovisko. To však musí nejdříve formulovat a posléze i obhájit. Z vlastní zkušenosti rád vzpomínám na zjitřenou polemiku v letošním osmém ročníku nad otázkou trestu smrti či interupcí.

Tolik jen v několika řádcích o dnešní podobě občanské výchovy.

A když se nyní vrátím k otázkám nadneseným v úvodu, no, kdo by pro pána chtěl tak prima předmět rušit?

Mgr. Petr Pýcha

Vítězná tvorba z básnickové hitparády Prima pětka

Brouček

Monika Žantová (5. třída)

U rybníka v dáli
brouček se tam smáli.
Jeden brouček vzdychal,
že ho srdce páli.
Že prý kousek dál od stromu
nechali tam lidé pohromu.
Lahve, konzervy a sklo,
že už se mu z toho dělá mdlo.
Za chvíli byl brouček pryč,
uchoval si k dveřím klíč.
A teď leží v domečku
a má z toho horečku.

ISS

Proces 2

Doplnění k článku Proces z březnového čísla.

Jak jistě všichni dobře víme, incident mezi skinheady a Romy skončil soudem.

První přelíčení se konalo v Semilech dne 8. 2. 1996 pouze za účasti odsouzených a jejich blízkých.

Druhý soud se konal 13. 2. 1996 bez účasti Romů, kteří se nedostavili.

Poslední rozhodující přelíčení rozhodlo o trestech obžalovaných - většinou mladistvých skinheadech.

Nejhůře dopadl již jednou trestaný D. M. s dvanácti měsíci nepodmíněně. Po něm skončil M. D. s jedenácti měsíci.

Oba si svůj trest odpykají ve věznici v Liberci. Další obviněný M. Z. si svých osm měsíců odsedí ve věznici v Hradci Králové.

Zbytek kromě M. P. vyvázl s podmínkou šesti měsíců na tři roky.

M. P. si vysloužil sedm měsíců.

Kateřina Habová, 4. ročník

Doprava

Název pro přemísťování z místa na místo, myslím tím především prostředky ČSAD. Přiznejme si, jde to s ní z kopce.

Ráno „vyskočíme“ z postele, strašně se netěšíme do práce (školy), něco posnídáme a s nechutí se odploužíme k autobusové zastávce v naději, že snad něco pojede. Pokud se dočkáme, nastoupíme do přeplněné, zadýchané krabice na čtyřech kolech, vytáhneme pracně nadféné penízky a při pohledu většinou otrávené tváře řidiče ztratíme poslední chuť do života.

Pokud máme štěstí, najdeme místo na sezení, ovšem za předpokladu, že „autobus“ není přeplněn ječící „zvěř“ cestující do školy, pohodlně se usadíme, přemýšlíme o nesmrtelnosti brouka, bavíme se se spolusedíci Božkou o novinkách, rozvrhujeme si nastávající den nebo jen tak pozorujeme díry na silnicích, povalené patníky nebo chodce a další zajímavosti silničního provozu. Když si do toho všeho dění

zapálí pan řidič cigaretku, začíná teprve ta pravá zábava. Nemůžeme dýchat, v mrtvolné křeči škrtíme sou sedku, nevnímáme nadsakování na hrbolech, kývajících se sedačku nebo to, že vám v návalu někdo šlape na krk.

Když se přiblíží místo našeho cíle, najednou se práce (škola) nezdá tak strašná jako při probuzení, dokonce se zdá, že se těšíme, až vystoupíme z „krabice hrůzy“ a postavíme se tvář v tvář každodenní lopotě. Ovšem za předpokladu, že v pořádku vystoupíme.

Postavíme se ke dveřím s úmyslem vystoupit, když to najednou cukne a my si v náručí neznámé osoby všimneme, jak krásné má oči - při nejlepším. Může se totiž také stát, že ochutnáme vůni cizích bot, nějaký ten šfouchanec od ostatních vystupujících, anebo vůbec nevystoupíme, protože řidič jednoduše přejel.

Nedivte se mi proto, že v létě raději použiju vlastní nohy nebo kolo, protože mám jistotu, že se zmrzačím většinou vlastní vinou, navíc zadarmo. Ale stejně si musím dát pozor na řidiče nervozní, piráty silnic, díry na vozovkách (doporučuji při cestě z kopce zavírat pus, hrozí překousnutí jazyka či ztráta zubů). Nakonec bych to shrnula - platíme dražší jízdné, snižuje se počet linek, tím se zvyšuje počet cestujících na jeden spoj. Dost se změnilo, co se týče „tahání“ peněz z cestujících, ale kam to všechno mizí, když skrz díry v silnicích vidíme k protinožcům, v zimě si natloukáme hřebíky na botu, nebo si jednoduše lámeme

končetiny, patníky jsou neviditelné, autobusy pamatují naše otce v kolébkách, řidiči jsou jako vystřižení z hororových komiksů, zkrátka a dobře, služby poskytované dopravními podniky jsou naprosto neuspokojivé.

Nevím, jak vy, ale mám dojem, že naše slavná doprava si zaslouží nový název - DOLEVA.

Kateřina Habová, 4. RŠA

Z KULTURY

Setkání po roce

Zeptala jsem se Slávky Hubačkové, co se jí podařilo od našeho posledního rozhovoru.

1) Se souborem Vojan Libice nad Cidlinou hra Blázinec v 1. poschodí. 28. 4. 1995 byla premiéra a dál jsme na představení pracovali. Třetí vystoupení na přehlídce v Libochovicích nás přivedlo na přehlídku vysockou. 2 ocenění - mé a Jaroslava Vondrušky přinesla velkou radost ze zdařilého představení. Poslední 14. repríza na Winterově Rakovníku - amaterské přehlídce Středních Čech - výborné hodnocení porotou, nám přinesla 6 ocenění včetně mého za herecký výkon a postup na Národní přehlídku klasického divadla do Třebíče s možností nominace na Hronov.

2) Opět jsem se připravovala po 18. na soutěž O pohárek SČDO.

Tentokrát jsem se zúčastnila za severočeský region v České Lípě,

odkud postupují na národní soutěž do Přerova, která se koná 20. dubna. Soutěžím už třetím monologem z Průchových hrdinů okamžiku - Julie Šamberkové.

3) Letos 10 let spolupracuji s jilemnickou dechovkou.

4) Stejně tak 10 let oslavíme s Vrabčáky. Scházíme se každé úterý. O Vánocích jsme měli úspěšné vystoupení v Oblastní liberecké galerii.

5) Absolvovala jsem řadu vystoupení pro důchodce a invalidy.

6) Jsem pozvaná do Hodonína na festival lidových vypravěčů „O šmukáč Vaška Mlynka z Kuželova“ 28. září, kam se moc těším.

7) Projekt pro děti, nazvaný Kašpárek a Kačenka v nůši, je ve vývoji.

Zaznamenala I. Řehořová

*Co se píše
o Vysokém nad Jizerou*

Z Pojizerských listů 6. 3. 1996

Monolog Hubačkové se líbil

Do celostátního kola amatérské soutěže divadelníků „O pohárek svazu českých divadelních ochotníků“, které se bude konat v dubnu v Přerově, postoupila z regionálního kola v kategorii ženského monologu Slávka Hubačková z Vysokého nad Jizerou.

Beseda

s Mistrem Vladimírem Komárkem, akademickým malířem, a s Mgr. Stanislavem Pěničkou, poslancem parlamentu, se konala v pátek 29. 3. 1996 ve Vysokém nad Jizerou.

Pořadatelem bylo místní sdružení ODS. Beseda byla hojně navštěvovaná, účastníci se pobavili veselými historkami Mistra Komárka a získali cenné poznatky z diskuse s p. poslancem.

OKRESNÍ SETKÁNÍ MYSLIVCŮ

Okresní myslivecký spolek pořádá s pověřením OV v Semilech **CHOVATELSKOU PŘEHLEDKU trofejí sparkaté zvěře ulovené v roce 1995**

Výstava byla otevřena pro veřejnost jen v pátek a v sobotu dopoledne v hasičské zbrojnici ve Vysokém. Po ní následoval okresní sněm a vyhodnocení přehlídky se seminářem mysliveckých hospodářů.

Trofeje pocházely z více než 30 mysliveckých sdružení a to:

z Jilemnicka - (Roztoky, Zálesní Lhoty, Horní Branná, Mříčná, Jilemnice, Vichová, Benecko)

z Vysocka - (Sklenařice, Jablonec, Roprachtice, Roztoky u Semil, Vysoké, Helkovice),

ze Semilské - (Háje, Jesenný, Chuchelna, Záhoří)

z Lomnicka - (Košťálov, Stružinec, Slaná, Tábor, Bradlec, Libštát, Nová Ves nad Pop.)

a Turnovska - (Mírová, Malý Rohozec, Přepere, Všeň, Tatobity, Hrubá Skála, Vyskeř, Sedmihorky, Rovensko, Troskovice, Mašov, Trosky).

Některá myslivecká sdružení mají velice hezké názvy:

Hořec, Kalifornie, Nora, Krakonoš, Roubenka, Černý les, Bažantnice, Sovinec atd.

Celkem bylo vystaveno 306 kusů srnčích trofejí:

7 jeleních

20 mufloních

1 kňour (celá hlava).

Přehlídka byla velice zajímavá a pěkně navštěvovaná.

Pozvánka od vysokých důchodců

Srdečně zveme všechny občany bez rozdílu věku na 10. května 1996 (pátek) ve 13.30 hod. do hasičské zbrojnice na II. hudební odpoledne, které je určeno pro radost a potěšení všem. Vstup dobrovolný. Možnost občerstvení.

*Za Svaz invalidů
A. Zemanová*

A ještě jednou něco z kultury odívání

Buřinka neboli tvrdáček

Tyto mé vzpomínky vyvolaly vlastně „Vysoké lyžařské závody postaru“ a oblečení asi z doby založení Ski-klubu ve Vysokém.

Tento způsob oblékání se zachoval na četných fotografiích, které možno spatřit v lyžařském oddělení zdejšího vlastivědného muzea. Tak například tam vidíme pana učitele Mečfe, jednoho ze zakládajících členů vysokého Ski-klubu, jak jede na lyžích v buřince. Tenkrát ještě nebylo žádného ustáleného sportovního dresu nebo lyžařského munduru. Já jsem ovšem toto období buřinkové módy prožil ve svém mládí, a proto jsem se rozhodl, že o tom napíši něco bližšího.

Tedy buřinka neboli tvrdáček, též bouřka, buřina nebo bombónek. Byl to tvrdý klobouk, jinak řečeno tvrdák. Naši otcové a dědové nosili podobné klobouky i barevné, například šedé nebo světlehnědé. My už jsme měli v oblíbě jen černé tvrdé buřinky. Jen šířka a tvar stříšky se měnil podle dobové módy. Byl to klobouk parádní z černého tenkého sukna, vyztuženého do tvaru nahoře zakulaceného, s černou pentlí a úzkou stříškou. Tvrdáček byl tak tvrdý, že se na něj mohlo zlehka zabubnovat konečky prstů jako na bubínek. Ale pozor, nebyla ta jeho forma nezničitelná. Stačila k tomu neopatrnost, jak níže vyličím v případě kamaráda nebo zlomysl-

nosti konkurenta, jak jsem ji poznal na své vlastní kůži.

Jakou radost jsem měl ze svého prvního tvrdáčku! Se svolením rodičů směl jsem si jej koupit jako student v Jičíně, když jsem poprvé veřejně recitoval na akademii vyšší reálky. Recitovali jsme tenkrát dva: jistý septimán, na jehož báseň si dnes již nevzpomínám, a já, jako kvintán jsem recitoval Nerudovu úchvatnou báseň „Jen dál!“ Vybral ji pro mne a se mnou nacvičil básník a profesor Ferdinand Tomek, potomní feditel reálky v Nové Pace. Kdo za to mohl, že jsem měl větší úspěch a aplaus než můj konkurent ze septimy? Netušil jsem ovšem, jaká pomsta se na mne šíje. Když jsme opouštěli kolbiště umělecké, našel jsem svou buřinku nepěkně pohmožděnou. Nestydím se přiznat, že mi vstoupily slzy do očí. Ale narovnal jsem průlom, který na štěstí neskončil dřív, a to byla má první daň světské slávy.

Další má vzpomínka patří „bombonku“ mého dobrého kamaráda, vysokého studenta Jarky N. z domu zvaného „U klempířů“. Přijeli jsme jednou na Velikonoce domů do Vysokého, a protože byl krásný sníh, smluvili jsme si, že půjdeme lyžat. Snad, že hrálo pěkně sluníčko, neobtěžoval se Jarka s hledáním dobře uložené vlněné zimní čepice a vyjel si na zasněžené pláně v parádním tvrdáčku.

Ale zle se mu to vyplatilo.

Zvolili jsme si kopeček a na něm jsme cvičili jízdu bez holí s telemarky a kristiánkami. Nahore jsme zarazili

do sněhu hole, stále jedním směrem jsme sjížděli a zase se nahoru vraceli. Stoupáním jsme se na sluníčko zahřáli a kdo by se divil horkokrevnému mládí, že někteří z nás odložili i svrchníky a pokrývky hlavy. A tu se to stalo! Rozohněný Jarka smeká buřinku a sportovním mávnutím ji „pomakmo“ klade na zabodnutou lyžařskou hůl. V tom salva smíchu a propíchnutá buřinka sedí na sněhu, když hůl projela jejím temenem. Tenkrát byly hole domácí výroby z tvrdého dřeva. A tak tvrdé horské dřevo prorazilo i tvrdý Jarkův klobouk. Tenkrát ještě nebyli Voskovci a Werich, aby o tom napsali veselou písničku.

*Ze zápisníku Vladimíra Pavlka
připravila Jiřina Dóubalíková*

Z HISTORIE dávné i nedávné

Stará Ves, část 4

Rok 1944, 1945, 1954

Válka - rok 1944

Kronikář Jaroslav Večerník líčí

12. června navečer do vsi přijelo gestapo ve čtyřech autech už se zatčenou Marií Zemanovou od Pece a zatkl Otakara Nováka, zatímco Karel Čermák, pro něhož sli, jim přes 18 ran se samopalu za ním vypálených utekl a přebýl první noc u Josefa Hladíka

14. června navečer zatkl protektorátní četníci - vysoký vrchní Streng a jeho podřízený Hloušek - Elišku Novákovou, Marii Hladíkovou se synem Josefem a dcerou Marií ...

15. června jsou naši zatčení ve Vysokém, černě se dekoruje sokolovna, kde je budou soudit, kdo ví, jestli z Vysokého neudělají druhé Lidice, když je to již kolikátý případ spiknutí proti Německu.

Odsouzení k smrti byli:

Josef Pitín z Těpeř a jeho žena Anna

Marije Hladíková ze St. Vsi s dětmi

Otakar Novák ze St. Vsi

Jindřich Škola se ženou z Těpeř

Karel Mařatka z Vysokého

Marije Zemanová ze Stanového

24. června popraveni v Praze na Pankráci

7. července byl slyšet ve St. Vsi velmi silný nálet, prý bombardovali Vratislav ve Slezsku, to byl jev tak častý, že si toho lidé téměř nevšimli

11. srpna, první den od počátku války, kdy tu nepřeletělo ani jedno letadlo

Konec války - rok 1945

2. května ráno se slyšelo, že vůdce Adolf Hitler se odebral na věčnost, že 3. května padl Berlín do ruských rukou ...

3. května byl hodně nepěkný den, na poli se nedělalo, ale přišla zpráva o samostatnosti, dávaly se ven české prapory, odstraňovaly se německé nápisy ...

9. května před polednem přelétl přes ves první Rus na motocyklu, lidé ho nadšeně zdravili ...

10. května byla téměř celá ves na slavnosti uvítání ruského vojska, které tábořilo u celnice a přicházelo od Tříce a procházelo k Semilům ...

Po válce i nadále píše obecní kroniku pan J. Večerník, ale první zápis je až z roku 1954.

Vybírám některé zajímavosti z obvyčejného života občanů Staré Vsi....

2. ledna dopoledne se chystal Bedřich Poloprutský projeti svého na podzim nového koně a ten vyhodiv zadkem zasáhl ho do krku, z čehož hned bylo ohromné zpuchnutí, že všichni měli strach ze zdušení, v Jilemnici si pobyl 25 dní v nemocnici

18. května vozil Antonín Štěpánek hnůj, jeho vůl si při docela klidné chůzi zlomil v noze kost, že musil být převezen na jatky. Dost za něj utřil, ale zůstal bez potahu.

Ve středu 2. června se konala ve škole oslava Mezinárodního dne dětí za početné návštěvy občanů. Žáci pěkně zpívali a přednášeli, nejlépe však Jana Večerníková z čp. 35...

20. října byl naposled ve škole učitel římsko-katolického náboženství vysoký děkan Alois Liehman, neboť jeho žáci se z výuky odhlásili

25. října v 6 hodin ráno letěl na jihu velký povětroň zeleného světla od západu k východu

*Z kroniky vybrala
Ludmila Halířová*

O osudech vysokých zvonů
tentokrát z pera Prokopa Háška

I zvony mají své osudy

Máme ve Vysokém opět jednu úspěšně dokončenou akci, která přes svoji složitost byla v poměrně krátké době po svém započetí zdárně realizovaná. Je to pořízení nových zvonů do farního chrámu sv. Kateřiny. Nové zvony v počtu tří jsou již ve Vysokém a sice zatím v barokovém předloží chrámu, kde čekají na zavěšení ve věži a provedení potřebné instalace.

Pro bližší informaci čtenářů Větrníku uvádíme jejich podrobnější popis:

Největší z nich, vážící 800 kg a měřící v dolním průměru 1100 mm, nese nápis: „Sv. Kateřina - 1971 - Fundamentur: Farníci a rodáci města Vysokého nad Jiz.“.

Druhý, vážící 480 kg a měřící v dolním průměru 850 mm, má nápis „Sv. Václav - 1971.“

Třetí, vážící 350 kg a měřící v dolním průměru 730 mm, nese nápis: „Blahoslavená Zdislava - 1971 - Fundamentur: Přifařené obce Tříč, Stará Ves, Sklenářice.“

Zvony jsou ocelové a byly odlity v třeckých železárnách Ing. Františkem Walarusem, a to zcela zdarma, jen za úhradu materiálu.

Za mého života, zpestřeného dvěma světovými válkami, jsou to již třetí zvony, jejichž velebný hlahol zvukově oživi naše nejbližší podhůří.

Pro zajímavost a u příležitosti instalace nových zvonů snad bude třeba povědět si něco o historii a osudech těch předcházejících.

Nejkrásnější, nejvzácnější a zvukově nejmelodičtější byly ovšem ty zvony našeho mládí před první světovou válkou, a to ne proto, že skutečně odpovídaly všem těm „nej.“

Největší z nich, jemuž se říkalo „hrubák“, vážil 900 kg a v dolním průměru měřil 1200 mm. Hoření a dolení kraj měl ozdobně lemován a na jedné straně pod knížecím znakem měl nápis: „Po vyhoření města Vysokého a chrámu dne 29. srpna 1834 přelít gest zvon tento z milosti neyosw. knížete Carla z Rohanů pána pastw Semil, Swjgan, Sychrov a t.d. Nazwan: Karel Viktor Ludwik.“

Refusa a Carlo Bellmann Prague 1838.“

Prostřední, jemuž se říkalo „poledník“, vážil 400 kg a v dolním průměru měřil 940 mm. Měl rovněž dolení kraj ozdobně lemován a na jedné straně reliéf sv. Kateřiny a pod ním nápis: „Dle mého starého nápisu slit jsem byl r. 1673 ku počtě Pána Boha, ke cti sv. Kateřiny z nákladu obce města Vysokého, po vyhoření města Vysokého r. 1834, z milosti nejsv. knížete Karla z Rohanů, pána na Semilsku, přelít r. 1838 a nazván Berta Kateřina.“ Na druhé straně pod znakem knížecím byl druhý nápis: „A opět L. P. 1882 za patronátu J. J. knížete pána Kamila z Rohanů přelít jsem byl nákladem vysokých měšťanů p. p. Blažeje Michálka, Josefa Noska a Antonína

Patočky. Kéz, ó Bože, jim ku spáse, obci k pokoji, Tobě k větší cti a chvále! - Od Jos. Diepoldta v Praze.“

Třetí, nejmenší zvon, jemuž se říkalo „klekáník“, vážil 200 kg a měřil v dolním průměru 750 mm. Dolení a hoření okraj měl také ozdobně lemován a na jedné straně straně pod knížecím znakem měl nápis: „Roku 1586 slit gsem byl nákladem města Vysokého. Po vyhoření téhož města a chrámu r. 1834, kterýž chrám roku 1734 dostaven byl, přelít z milosti neyosw. knížete Karla z Rohanů a nazván Kamil Benjamin.“ Na druhé straně byl reliéf (snad sv. Václava?) a pod ním nápis: „Refusa a Carolo Bellmann Pragea 1838.“

Tyto zvony byly sňaty v září a říjnu r. 1916 a rozbity pro válečné účely.

Druhé zvony v počtu pěti byly pořízeny a vysvěceny v r. 1925. Tyto zvony padly za obětí další světové válce a byly v roce 1942 sňaty a celé odvezeny.

Tragické na osudech těchto zvonů jest, že jak ty první, tak případně i ty druhé mohly být zachráněny. V prvním případě šlo o zvony historicky cenné, poněvadž byly ulity přelítím zvonů původních z 16. a 17. století. Nepodléhaly tedy odvodu a stalo se tak snad jediné nevědomostí a snad také i přílišnou horlivostí tehdejšího duch. správce.

Osud druhých zvonů je ještě trapnější. Zvony byly bez poškození skladovány v Hamburku v americké zóně a po skončení války bylo je možno bez jakýchkoli potíží odvézt zpět, jak to učinilo mnoho jiných měst a obcí.

Naše obec v nepochopitelné lhostejnosti této možnosti nevyužila.

Máme tedy nové zvony a čekáme na jejich první hlahol, který nejen zdánlivě, ale i fakticky trochu pozmění návyklou atmosféru denního života našeho městečka. Doufejme, že tentokrát snad na trvalo a že nám vyjde to žádané: „Do třetice všeho dobrého.“

Společenská kronika

Do zlatova upečená bábovka

stála na stole u Vitvarů ve Sklenářicích, když jsme přišli se starostou města přát paní Vitvarové. Dožila se v březnu úctyhodného věku 95 let a je nejstarší občankou Sklenářic. Není to ale žádná stařenka, která už vysedává někde v koutě, ale čiperná stará paní, usměvavá a milá, s živými očima, která stále třímá žezlo domácnosti ve svých rukou. Je stále hospodyní myslí i srdcem, jen nohy občas stávkují.

Předali jsme kytíčku, nějaké ty vitamíny proti jarní únavě, stiskli si ruce, zasedli ke kuchyňskému stolu a povídali jsme si.

Odkud pocházíte?

Ze Sklenářic, narodila jsem se v Dolánkách a byla jsem Kašťáková. Tatínek byl tesařem. Bydleli jsme pak v Pasekách, maminka tam chodila do Preložky do práce a já do obecné ško-

ly. Měla jsem ještě 3 sourozence, ale všichni už zemřeli. Ale když jsem začala chodit do Jablonečka do měšťanky, bydlela jsem u babičky ve Sklenářicích a ta mě pak vychovávala, samozřejmě pro hospodářství. Než jsem šla ráno do školy, musela jsem podojit krávu a se džbánkem mléka v jedné ruce jsem pospíchala do Jablonečka, předala mléko u pekaře, a když jsem šla ze školy domů, nesla jsem za mléko chleba a housky.

Bylo mně 17, když skončila první světová válka.

Učila jste se něčemu kromě práce v hospodářství?

Neučila. Ve 22 letech jsem se provdala zase do hospodářství sem k Vitvarom a jak vidíte, jsem tu dodnes.

Jestli dobře počítám, jste u Vitvarů už 73 let. Kolik jste měla dětí?

Jen dva syny. První se narodil ještě v Dolánkách, porod byl moc těžký, ale ráno už jsem musela zase do chléva, dojit a co bylo potřeba. Ale práce v zemědělství mě těšila, dělala jsem ji ráda.

Teď už mám 4 vnuky a devět pravnoučat. Mám z nich ze všech radost. Muž se toho nedomáchal, zemřel brzy, jsem už 47 roků vdovou.

Představte si, že mně kartářka v Desné hádala z ruky, když mi bylo 19 let, že se vdám, budu mít dva hochy a budu dlouho živa.

Všecko se splnilo.

Co jste v životě dělala zvlášť ráda?

Cvičila, chodila do sokola, tancovala, nacvičili jsme i Besedu a čtverylku.

Když se postavila nová škola, koupil sokol starou školu a vybudoval z ní sokolovnu. To se nám to cvičilo! Cvičit jsme chodili i do Vysokého. Taký jsem v zimě navlékala korale, chodila ráda s kuzelem na pobyt ke kamarádce, zpívaly jsme a povídaly si všechny novinky. A ještě něco jsem strašně ráda dělala. Sekala otýpky, těch byly stovky a stovky a těmi jsem topila, když jsem pekla buchty. To byla radost péct!

Jak velké bylo hospodářství?

6 ha, ale koně jsme neměli, v zimě by pro něj nebyla práce. Táhalo se s volem anebo taky s kravami.

Teď už pracovat nemusíte, jak trávíte svůj čas?

Ráno připravím krmení slepicím a ostatním zvířatům, pak připravuji oběd, pořád ještě ráda vařím, a když nemohu spát, vymyslím, co budu vařit. Taký moc ráda poslouchám radio, zejména dechovku, a ještě si občas zanotuji nejmilejší písničku Na císařské louce stojí řada topolů. - Už aby bylo jaro a teplo, abych mohla na zahrádku, na sluníčko. Vidíte, tamhle mám zvonek, když potřebuju, zazvoním a vnučka přiběhne. Všichni se o mne starají.

Do debaty zasáhla vnučka: „Naše babička neumí odpočívat. Stará se o dědu (t.j. svého 72 letého syna) jako o dítě, všechno v domácnosti stále řídí, ráda vzpomíná na pěkné věci, na veselější zážitky a první je každé ráno na nohách. Nikdy moc nestonala, v nemocnici byla za celý život jen 2x a jednou měsíc v lánkách. Celý život

prožila doma ve Sklenářicích. Stále ji zajímá všechno, co se děje ve světě, poslouchá rádio a o všem s ní můžeme diskutovat, i o politice.“ Neuvěřitelné.

Zavoněla káva, zavoněla bábovka a končila pomalu příjemná hodinka s milou a stále usměvavou paní Vitvarovou.

Na konec bych jen dodala: dokud máme rodiče, jsme pořád jejich dětmi, ať nám je 20 nebo 70. Když odejdou, přejdou všechny jejich starosti na nás a koloběh života se opakuje.

Ludmila Hnyková

Poděkování

Za všechna milá blahopřání a dary k mým devadesátým narozeninám děkuji městskému úřadu a panu starostovi, hasičskému spolku ve Vysokém, mysliveckému sdružení „Kalifornie“ a Svazu invalidů místní organizace.

Antonín Štekr

Narození

31. 3. 1996 se narodil v Jilemnici manželům Pavlovi a Květě Kobrovým ze Sklenářic syn Petr

Přejeme malému Petříkovi i rodičům hodně štěstí a zdraví!

Svatby

11. 4. 1996 uzavřeli manželství na MěÚ ve Vysokém nad Jizerou MUDr. Luděk Haman z Jablonného nad Orl. a Ing. Kateřina Soukupová z Vysokého nad Jiz.

Přejeme novomanželům na společné cestě životem hodně štěstí!

Životní jubilea oslavili

Stará Ves

30. 4. Josef Šmíd 84 let

18. 4. Libuše Brumlichová 74 let

Sklenářice

4. 4. Božena Poláková 84 let

4. 4. Josef Kramář 79 let

Vysoké nad Jizerou

26. 4. Božena Mařatková 88 let

19. 4. Božena Šaldová 86 let

22. 4. Milada Holubcová 85 let

17. 4. Rudolf Doubek 82 let

21. 4. František Tetauer 79 let

7. 4. Veronika Šehnoutková 75 let

16. 4. Jarmila Večerníková 73 let

26. 4. Stanislav Kvarda 72 let

16. 4. Anna Pohanková 71 let

24. 4. Miluše Bachtíková 71 let

30. 5. Přemysl Štěpánek 71 let

Do příchů let přejeme všem pevné zdraví a dobrou pohodu!

Úmrtí

21. 2. zemřela Jarmila Čermáková ze Tříče v nedožitých 90 letech

1. 4. zemřela Ludmila Nefuková z Vysokého ve věku 85 let v DD v Rokytnici nad Jizerou

15. 4. zemřel Rudolf Smola ve věku 89 let

Dne 27. března zemřel ve věku nedožitých 90 let p. František Vodsedalek ze Stanového, zasloužilý muzikant vysoké kapely.

Čest jejich památce!